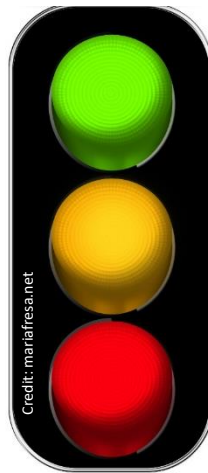

กฎหมายของสหภาพยุโรป ในการควบคุมการส่งออกของเสียอันตราย

Regulation (EC) No 1013/2006 หรือที่รู้จักกันในชื่อ EU Waste Shipment Regulation (EU WSR) เป็นกฎหมายของสหภาพยุโรปที่ออกตามความในเอกสารอ้างอิง 2 ฉบับ คือ ๑) อนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนและการกำจัดซึ่งของเสียอันตรายตามที่ได้กล่าวถึงในบทความที่แล้ว และ ๒) OECD Decision C(2001) 107/final on the control of transboundary movements of wastes destined for recovery operations ในบทความนี้จะกล่าวถึง OECD Decision ดังกล่าวและกลไกการบังคับใช้ EU WSR

OECD Decision C (2001)/107 ดังกล่าว ควบคุมการขนย้ายของเสียเพื่อการนำไปบำบัดระหว่างประเทศสมาชิก OECD หรือองค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกการซื้อขายของเสียที่นำไปรีไซเคิลได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในแง่สิ่งแวดล้อมและทางเศรษฐกิจด้วยการใช้พิธีการที่ไม่ซับซ้อนและการประเมินความเสี่ยงในการกำหนดระดับการควบคุม ทั้งนี้ ของเสียที่ส่งออกนอกประเทศ

สมาชิก OECD ไม่ว่าจะเพื่อการบำบัดหรือเพื่อการกำจัด ไม่อยู่ภายในขอบเขตของ OECD Decision แต่จะช่วยอำนวยความสะดวกการขนส่งของเสียระหว่างประเทศสมาชิกที่ไม่ได้เป็นภาคีอนุสัญญาบาเซลฯ

เช่นเดียวกับอนุสัญญาบาเซลฯ OECD Decision จัดจำแนกประเภทระหว่างของเสียอันตรายและของเสียไม่อันตราย เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและไม่เป็นการซ้ำซ้อนกับอนุสัญญาบาเซลฯ นอกจากนี้ OECD Decision ยังบัญญัติขั้นตอนที่ไม่ปรากฏในอนุสัญญาบาเซลฯ ได้แก่

พิธีการควบคุมสีเขียว (Green Control Procedure)

สำหรับของเสียที่มีความเสี่ยงต่ำต่อสุขภาพมนุษย์และสิ่งแวดล้อม จึงไม่ต้องควบคุมมากไปกว่ามาตรการทั่วไปที่ใช้กับการซื้อขายตามปกติ

พิธีการควบคุมสีอำพัน (Amber Control Procedure)

สำหรับของเสียที่มีความเสี่ยงมากพอที่สมควรต้องควบคุมตรวจสอบ

พิธีการควบคุมสีแดง (Red Control Procedure)

เป็นพิธีการที่มีความเคร่งครัดรัดกุม ได้ถูกยกเลิกไปในภายหลัง ตาม OECD Decision ฉบับปรับปรุงแก้ไข

จากหลักการของอนุสัญญาบาเซลตามที่ได้อธิบายไว้ในบทความที่แล้ว และตาม OECD Decision ที่กล่าวมา

ในข้างต้น สหภาพยุโรปได้ออกกฎหมายควบคุมการขนย้ายของเสีย Regulation (EC) No 1013/2006 หรือ EU WSR ซึ่งใช้บังคับกับการขนส่งของเสียภายในอียู ของเสียที่นำเข้า/ส่งออกจากอียู ของเสียที่ขนส่งระหว่างประเทศสมาชิกแต่เคลื่อนย้ายผ่านประเทศที่สาม รวมทั้งของเสียที่ขนส่งระหว่างประเทศที่สามแต่เคลื่อนย้ายผ่านประเทศสมาชิก โดย EU WSR จัดตั้งระบบจัดจำแนกประเภทของเสีย ดังนี้

๑. ของเสียสำหรับการกำจัดทิ้ง (final disposal) เช่น การฝังกลบ การเผา
๒. ของเสียสำหรับการนำมาบำบัด (recovery) เช่น การรีไซเคิล หรือวิธีการอื่น ๆ เช่น การเผาในกรณีที่เป็นไปตามข้อกำหนดต่าง ๆ เช่น ข้อกำหนดด้านพลังงาน

ในส่วนของเสียสำหรับการรีไซเคิล EU WSR แบ่งประเภทตามบัญชี ดังนี้

๑. บัญชีของเสียสีเขียว (Annex II) สำหรับของเสียไม่อันตรายตามบัญชี B ของอนุสัญญาบาเซล ที่มีการแก้ไขคำจำกัดความตามบัญชีสีเขียวของ OECD

ของเสียประเภทนี้ต้องมีเอกสารการขนส่ง (Movement Document) ที่เป็นรูปแบบมาตรฐานกำกับ รวมทั้งสัญญาที่มีผลตั้งแต่เริ่มต้นการขนส่งระหว่างผู้ที่จัดการขนส่งและผู้รับสินค้าเพื่อนำมาบำบัด โดยสัญญาต้องกำหนดหน้าที่ให้นำของเสียกลับหากไม่สามารถดำเนินการบำบัดได้

๒. บัญชีของเสียสีอำพัน (Annex IV) สำหรับของเสียอันตราย หรือของเสียที่ต้องใช้วิธีการเฉพาะในการจัดการ ตามบัญชี A ของอนุสัญญาบาเซลที่มีการแก้ไขคำจำกัดความตามบัญชีสีเขียวของ OECD

ของเสียประเภทนี้อยู่ภายใต้ระบบการแจ้งล่วงหน้า โดยผู้แจ้งต้องขอใบอนุญาตจากหน่วยงานที่มีอำนาจของประเทศปลายทาง (competent authorities of destination) และส่งสำเนาคำร้องไปยังหน่วยงานที่มีอำนาจในประเทศที่ส่งของเสียผ่านแดน หรือปลายทาง (competent authorities of dispatch, transit or destination) โดยหน่วยงานทั้งหมดต้องให้ความยินยอมโดยชัดแจ้งหรือโดยปริยาย

นอกจากนี้ ผู้แจ้งต้องทำสัญญากับผู้รับ โดยกำหนดให้ผู้แจ้งต้องนำของเสียกลับ หากการขนส่งไม่สามารถกระทำจนเสร็จสิ้นได้ หรือขัดต่อ EU WSR นอกจากนี้ ผู้รับต้องส่งใบรับรองไปยังผู้แจ้งว่า ของเสียได้ถูกกำจัดด้วยวิธีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมแล้ว

ในกระบวนการทั้งหมดนี้ ศุลกากรเข้ามามีบทบาทเกี่ยวข้องสรุปได้ ดังนี้

เมื่อใด	ใคร	ทำอะไร	สิ่งที่ต้องส่ง	ถึงใคร
ก่อนสินค้ามาถึงหรือออกจากอียู (ทางกายภาพ)	หน่วยงานที่มีอำนาจที่ส่งของเสีย/ผ่านแดน/ปลายทาง	ส่ง	สำเนาให้ความยินยอมที่ประทับตราแล้ว	สำนักงานศุลกากรส่งออก/ขาออก/ขาเข้า
เมื่อสินค้ามาถึงหรือออกจากอียู	ผู้ขนส่ง	ส่งมอบ	สำเนาเอกสารขนส่ง (movement document)	สำนักงานศุลกากรส่งออก/ขาออก/ขาเข้า
โดยเร็วที่สุดเมื่อของเสียออกจากอียู	สำนักงานศุลกากรขาออก	ส่ง	สำเนาเอกสารขนส่งที่ประทับตราแล้วที่ระบุว่าของเสียได้ออกจากอียูแล้ว	หน่วยงานที่มีอำนาจที่ส่งของเสีย
เสร็จสิ้นพิธีการเมื่อสินค้ามาถึงอียู	สำนักงานศุลกากรขาเข้า	ส่ง	สำเนาเอกสารขนส่งที่ประทับตราแล้วที่ระบุว่าของเสียได้มาถึงอียูแล้ว	หน่วยงานที่มีอำนาจของประเทศปลายทางและประเทศผ่านแดน
เมื่อตรวจพบการขนส่งของเสียผิดกฎหมาย	สำนักงานศุลกากรส่งออก/ขาออก/ขาเข้า	บอกกล่าวโดยพลัน	เกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมาย	หน่วยงานที่มีอำนาจในประเทศของสำนักงานศุลกากร

จากตารางดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า ศุลกากรเข้ามามีบทบาทสำคัญในการควบคุมการนำเข้า/ส่งออกของเสียอันตรายในทุกขั้นตอนตั้งแต่ก่อนสินค้ามาถึงจนกระทั่งเสร็จสิ้นพิธีการ ในบทความต่อไป จะขอกล่าวถึงขั้นตอนดังกล่าวข้างต้นในรายละเอียด รวมทั้งข้อท้าทายที่ศุลกากรประสบ

อ้างอิง

European Commission. *Guidelines for Customs Controls on Transboundary Shipments of Waste:*

Public Summary. Office Journal of the European Union 12.5.2015. p. C157/5.

O'Laoire Russell Associates. *Study on the Role of Customs in Enforcement of European*

Community Legislation Governing the Protection of the Environment and its Best Practice. 31 March 2011. pp. 21-28.